KURIER WILEŃSKI

www.kurierwilenski.lt

Dzisiaj opadów się nie przewiduje, zachmurzenie z nieznacznym przejaśnieniem, temperatura 8-10 stopni. W nocy 2-6 stopni.

DZIENNIK POLSKI NA LITWIE | WTOREK 11 PAŹDZIERNIKA 2016 r. Nr. 192 (17970) | cena 0,40 EUR

Parlamentarne wybory na Litwie: Czy nadchodzi dobra zmiana?

Niska frekwencja oznacza, że duża część wyborców nie znalazła kandydatów, którym mogłaby zaufać — uważa dr Andrzej Pukszto **Fot. M. P.**

Po pierwszej turze wyborów nie można mieć wątpliwości, że mieszkańcy Litwy chcą zmiany.

— Czeka nas jeszcze druga tura wyborów. Już teraz jednak możemy wyciągnąć wnioski. Mieszkańcy Litwy chcą zmiany — zauważa w rozmowie z „Kurierem" dr Andrzej Pukszto, kierownik katedry politologii na Uniwersytecie im. Witolda Wielkiego w Kownie.

W parlamencie kolejnej kadencji spotkają się przedstawiciele pięciu partii. Partie Związek Ojczyzny-Litewscy Chrześcijańscy Demokraci i Litewski Związek Chłopów i Zielonych osiągnęły bardzo zbliżony wynik.

Str. 4

Afera w hiszpańskiej kadrze
Str. 9

W Rzeszy wybierano Sejm
Str. 10-11

Odszedł Andrzej Wajda...
Str. 14

ISSN 1392-0405

Gorecki-Mickiewicz zawalczył o literki „x” i „w” w sądzie

Adam Mickiewicz, autor słynnej inwokacji z „Pana Tadeusza” piszący strofy „Litwo, ojczyzno moja”, nie spodziewał się widocznie w najgorszych snach, że jego prapraprawnuk Roman Gorecki-Mickiewicz zwróci się do litewskiego sądu o prawo do oryginalnej pisowni imienia i nazwiska swej córki, Alexii Gorecki-Mickiewicz.

11-letnia dziewczynka stała się zakładniczką absurdalnego litewskiego ustawodawstwa. Urząd Migracji Komisariatu Policji Wileńskiego odmówił jej prawa do oryginalnej pisowni imienia i nazwiska w paszporcie, choć dotychczas nosiła je z literkami „x” i „w” w metryce i paszporcie przez 11 lat.

Sprawa przed rokiem wylądowała w sądzie, zaś 10 października br. Wileński Okręgowy Sąd Administracyjny przyznał Alexii Gorecki-Mickiewicz prawo do oryginalnej pisowni imienia i nazwiska również w paszporcie.

— Wygrana jest dobrą sprawą, o ile Urząd Migracji nie złoży apelacji. Myślę, że będzie kolejna sprawa sądowa i będziemy dalej walczyć w sądzie. Wiem, że inspektorzy z Państwowej Komisji Językowej przyznają prawo do oryginalnej pisowni nazwisk tylko obcokrajowcom. Ta deklaracja uwłacza godności obywateli Litwy, bo przecież państwo przede wszystkim musi szanować własnych obywateli – powiedział „Kurierowi” Roman Gorecki-Mickiewicz.

Córka Romana Goreckiego-Mickiewicza urodziła się w 2005 r. na Litwie. Otrzymała w litewskim Urzędzie Metrykacji akt urodzenia, w którym wpisano imię i nazwisko w postaci zgodnej z oryginalną pisownią, jako Alexia Gorecki-Mickiewicz. W 2010 r. został jej wydany litewski paszport, gdzie imię i nazwisko również było zapisane w oryginale, z literkami „x” i „w”.

Roman Gorecki-Mickiewicz

Ewelina Baliko

— W 2012 r. wygasła data ważności litewskiego paszportu Alexii i rodzice zwrócili się po nowy dokument. W Urzędzie Migracji poinformowano ich, że jest to niemożliwe. Uzasadniono to tym, że zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem dziecko musi zapisać swoje nazwisko zgodnie z pisownią litewską, bez literek „x” i „w” – mówiła „Kurierowi” Ewelina Baliko, prawniczka Europejskiej Fundacji Praw Człowieka.

Dziewczynka od 11 lat mieszka na Litwie. Zarówno w szkole, jak i w dowolnej innej instytucji jest identyfikowana jako Alexia Gorecki-Mickiewicz.

— Po tym, gdy ojciec Alexii Roman Gorecki-Mickiewicz zwrócił się do Europejskiej Fundacji Praw Człowieka z prośbą o pomoc prawną, złożyliśmy w październiku 2015 r. skargę do sądu. Cieszymy się, że Sąd Administracyjny przyznał jej prawo do oryginalnej pisowni nazwiska w paszporcie – mówiła Ewelina Baliko.

Jak zaznaczyła, nie ma przepisów nakazujących zmianę zarejestrowanego wcześniej imienia i nazwiska.

— Nie ma odpowiedniej ustawy – ani krajowej, ani międzynarodowej — która pozwoliłaby dowolnej instytucji zmusić osobę zmienić imię i nazwisko, ponieważ w tym konkretnym przypadku to nazwisko już zostało zarejestrowane w Rejestrze Ewidencyjnym Mieszkańców, gdzie zapisane jest zgodnie z oryginalną pisownią – poinformowała prawniczka.

Sprawa Alexii Gorecki-Mickiewicz nie jest jedyną sprawą sądową dotyczącą problemu oryginalnej pisowni nazwisk. Europejska Fundacja Praw człowieka ma już na swym koncie osiem wygranych batalii o poprawnie zapisane nazwisko, w których sąd jednoznacznie uznał rację petentów.

Obecnie Europejska Fundacja Praw Człowieka prowadzi 23 sprawy dotyczące oryginalnej pisowni nazwisk. Sprawa Alexii Gorecki-Mickiewicz jest ósmą wygraną sprawą Fundacji dotycząca tego tematu.

— Alexia jest jednocześnie obywatelką Francji i posiada paszport francuski, w którym zachowano oryginalną pisownię swego imienia i nazwiska. W innych państwach, poza Litwą, respektuje się prawo obywatela do oryginalnego zapisu, jest to naturalne. Wszędzie respektuje się prawo do własności, jaką jest imię i nazwisko. Mamy nadzieję, że nowo wybrany Sejm wreszcie rozstrzygnie tę sprawę z poszanowaniem praw człowieka — spodziewa się Ewelina Baliko.

Drażliwa sprawy oryginalnej pisowni nazwisk od lat rzutuje negatywnie na stosunki polsko-litewskie, ale problem ten ciągle był odraczany.

Zgodnie z obowiązującym prawem litewskim, imiona i nazwiska są pisane w dokumentach w wersji litewskiej. W litewskim Sejmie są dwa alternatywne projekty Ustaw o Pisowni Nazwisk.

Jeden proponuje zalegalizowanie pisowni nielitewskich nazwisk pisanych alfabetem łacińskim w wersji oryginalnej. Ten projekt jednak spełniłby oczekiwania małżeństw mieszanych (z obcokrajowcami) i ich dzieci, ale nie oczekiwania mniejszości narodowych.

Inny projekt ustawy dopuszcza zapis nielitewskich nazwisk w wersji oryginalnej, ale tylko na dalszych stronach paszportu. Ten projekt nie rozstrzyga niczyich problemów, bo nawet mieszane małżeństwa nie zyskają prawa do oryginalnej pisowni, gdyż wpis na dalszej stronie paszportu jest drugorzędny, nieważny.

Tymczasem litewskie sądy coraz częściej zezwalają na zapis nazwiska w dokumentach tożsamości zgodnie z oryginalną pisownią.

Wprowadzenie pisowni nazwisk polskich na Litwie i litewskich w Polsce z użyciem znaków diakrytycznych przewiduje Traktat Polsko-Litewski z 1994 roku.

Obywatele Polski mają prawo do zapisania imion i nazwisk zgodnie z zasadami języka ojczystego mniejszości, w tym też litewskiej.

Anna Pieszko

Fot. Marian Paluszkiewicz